Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Raad voor de Rechtspraak
[redacted]
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Directie
[redacted]
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
[redacted]

Datum 6 februari 2025
Betreft Reactie op advies inzake het wetsvoorstel Handhaving Sociale Zekerheid

Onze referentie
2024-[redacted]

Bijlagen
2

Geachte heer Naves,

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft uw organisatie gevraagd een advies uit te brengen inzake het conceptwetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid (hierna: het wetsvoorstel). Met de brief van 26 oktober 2023, kenmerk UIT 13831 STRA/RMD, heeft u het advies naar mijn ministerie gestuurd. Ik dank u allereerst voor het uitgebrachte advies.

Naar aanleiding van de geuite zorgen in de internetconsultatie, de uitvoeringstoetsen van UWV, de SVB en VNG, het advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (hierna: ATR) en uw advies is het wetsvoorstel ingrijpend gewijzigd. Veel van uw adviezen zijn daarbij overgenomen. Uw aanbevelingen omtrent het toelichtingsgesprek en terugvordering neem ik op dit moment niet over. Dit licht ik hier kort toe, in de toelichting ga ik hier nader op in.

Het toelichtingsgesprek is wegens uitvoeringsbezwaren komen te vervallen, en vervangen door een verplichting tot passend informeren van de burger door het bestuursorgaan. Deze vorm is mede gekozen naar aanleiding van de door u als positief bestempelde kanten van het toelichtingsgesprek, terwijl deze variant tevens uitvoerbaar geacht wordt. Ik kies op dit moment niet voor een discretionaire bevoegdheid op het gebied van terugvordering, maar naar aanleiding van uw advies voer ik een aantal kleinere wijzigingen op het gebied van herziening en terugvordering door. Het betreft ontwikkelingen uit de jurisprudentie die hiermee een bestendige plaats krijgen in het stelsel van terug- en invordering. Daarnaast werk ik naar aanleiding van uw advies aan een bredere beleidsontwikkeling op het gebied van terugvordering waar de verschillende opties – zoals een discretionaire bevoegdheid – nader onderzocht worden.

Het gewijzigde wetsvoorstel en de bijbehorende Memorie van Toelichting (hierna: MvT) vindt u in de bijlagen. Met deze brief neem ik u – in aanvulling op de MvT bij het wetsvoorstel – mee in de gemaakte keuzes en de overwegingen die aan deze keuzes ten grondslag liggen in relatie tot uw advies.

In uw advies geeft u aan graag opnieuw advies uit te willen brengen na wijziging van het wetsvoorstel. Wegens de geconstateerde punten waar ik niet aan tegemoet kom, de wijze waarop deze anderszins verwerkt zijn en de doorlooptijd van het uitvragen van nieuwe adviezen en uitvoeringstoetsen kom ik niet aan uw verzoek tegemoet. Ik hecht echter waarde aan uw inzichten en zorgen inzake het wetsvoorstel. Indien u er prijs op stelt, ga ik graag hierover met u in gesprek.

Leeswijzer
Met het oog op de omvang van de wijzigingen van het wetsvoorstel, acht ik het noodzakelijk eerst de aanleiding voor, het nut en de noodzaak van en het doel van het wetsvoorstel in algemene zin opnieuw uiteen te zetten. Vervolgens worden de belangrijkste wijzigingen van het wetsvoorstel beschreven, waarbij ook specifiek gereageerd wordt op de suggesties en zorgen in uw advies. De wijzigingen zijn geclusterd in zes thema's: (I) het afwegingskader, (II) verplichting tot passend informeren, (III) het boeteregime, (IV) het maatregelenregime, (V) herziening, terugvordering, invordering en kwijtschelding en (VI) overig.

Datum
6 februari 2025

Onze referentie
2024-[redacted]

Aanleiding, nut en noodzaak en doel van het wetsvoorstel
1. Aanleiding
In Nederland ontvangen veel mensen op enig moment in hun leven een uitkering, toeslag, bijslag of voorziening (hierna: uitkering). Mensen die vanuit een socialezekerheidswet een uitkering ontvangen, dienen bepaalde regels op te volgen en verplichtingen na te komen. De meeste mensen voldoen hieraan. Degenen die de regels en verplichtingen niet naleven, krijgen te maken met handhaving. Handhaving is van belang voor het maatschappelijk draagvlak voor de sociale zekerheid. Het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van uitkeringen en toeslagen is voor de maatschappij namelijk een prioriteit.[1]

De maatschappelijke visie op uitkeringen en de handhaving daarvan is sinds een paar jaar aan het veranderen. Bij de invoering van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving in 2013[2] en diens opvolger, de Wet tot wijziging van de socialezekerheidswetten in verband met de regeling van de bestuurlijke boete (hierna: Fraudewet) in 2016[3], werd ervan uitgegaan dat strenge handhaving bijdraagt aan nalevingsbereidheid. Bewust én onbewust misbruik moesten daarom streng bestraft worden. In lijn met deze visie werden hoge boetes geïntroduceerd, die na een overtreding (vrijwel) automatisch werden opgelegd. Inmiddels zijn de politieke en maatschappelijke visie op handhaving veranderd. De afgelopen jaren is er meer aandacht en begrip gekomen voor de realiteit dat mensen soms onvoldoende zelfredzaam zijn om de ingewikkelde wet- en regelgeving na te leven.[4] Het bewustzijn dat de strenge aanpak van de Fraudewet (onevenredig) grote gevolgen heeft gehad voor betrokkenen, is toegenomen. De heersende opvatting is nu dat een fout geen strenge handhaving rechtvaardigt. De sanctie moet passen bij de overtreding.[5] De aanleiding voor het wetsvoorstel is, conform uw advies, in de MvT uitgebreider beschreven.

2. Nut en noodzaak
In 2021 heeft de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur (hierna: NSOB) onderzoek gedaan naar de effectiviteit van handhaving in de sociale zekerheid.[6] Uit dit onderzoek is gebleken dat te strenge, maar ook te lichte, handhaving het draagvlak voor de sociale zekerheid erodeert. Balans is cruciaal. De NSOB concludeert hierbij dat enkel na een stelselwijziging vanuit de nieuwe visie gehandhaafd kan worden. Een instrumentele oplossing is onvoldoende effectief. Mijn ambtsvoorganger heeft daarom de keuze gemaakt het handhavingsstelsel in de sociale zekerheid integraal te herzien. Dit wordt gedaan met het wetsvoorstel. In de MvT is de beschrijving van nut en noodzaak van het wetsvoorstel uitgebreid.

---

[1] Dit blijkt uit halfjaarlijkse omgevingsanalyses. Zie bijvoorbeeld de omgevingsanalyse van 2022 (Opiniepeiling Omgevingsanalyse SZW najaar 2022 | Publicatie | Rijksoverheid.nl) of 2023 (Opiniepeiling Omgevingsanalyse SZW najaar 2023 | Publicatie | Rijksoverheid.nl)
[2] Kamerstukken II, 2011/12, 33207, nr. 3. kst-33207-3.pdf (officielebekendmakingen.nl)
[3] Kamerstukken II, 2015/16, 34396, nr. 2. kst-34396-2.pdf (officielebekendmakingen.nl)
[4] WRR (2017). *Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid*. Weten is nog geen doen. Een realistisch perspectief op redzaamheid | Rapport | WRR
[5] Zie onder andere het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening (2024). *Blind voor Mens en Recht*. Blind voor mens en recht PEFD (tweedekamer.nl)
[6] NSOB. (2021). *Tussen staat en menselijke maat*. Tussen staat en menselijke maat (overheid.nl)

Het belang van een integrale herziening is recent nogmaals gebleken. In 2023 en 2024 is door de Tweede Kamer onderzoek gedaan naar het handhavingsbeleid in de sociale zekerheid in de afgelopen 30 jaar. Hiervoor is de Parlementaire Enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening (hierna: PEFD) in het leven geroepen. De PEFD concludeert in haar rapport Blind voor Mens en Recht[7] onder meer dat mensen die een fout maakten, als fraudeur werden behandeld. De wetgever heeft de risico's van complexe wet- en regelgeving bij mensen neergelegd. Fouten werden vervolgens aangemerkt als fraude en bestraft met hoge boetes. De PEFD adviseert om het handhavings- en sanctioneringsbeleid grondig te herzien, met het doel te garanderen dat altijd oog is voor de mens en de omstandigheden van het geval.

Veel van de hierboven beschreven hardheden zijn inmiddels verzacht of opgelost met jurisprudentie en buitenwettelijk begunstigend beleid. Met de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) van 18 april 2024 heeft de rechterlijke macht haar interpretatie van de 'dringende redenen'-bepaling verbreed: bij de beoordeling of sprake is van een 'dringende reden' moet niet alleen rekening gehouden worden met de gevolgen van de herziening en terugvordering, maar ook met de oorzaak ervan.[8] Gemeenten moeten bij een terugvorderingsbeslissing de zesmaandenjurisprudentie in acht nemen, waarmee de burger beschermd wordt tegen traag handelen van de overheid.[9] Daarnaast voeren UWV en de SVB buitenwettelijk begunstigend beleid in geval van eigen fouten: de ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering vorderen zij dan niet terug, tenzij de betrokkene redelijkerwijs had kunnen weten dat hij te veel ontving. Met het wetsvoorstel worden de zesmaandenjurisprudentie en het buitenwettelijk begunstigend beleid gecodificeerd en geharmoniseerd.[10] Vastlegging van de zesmaandenjurisprudentie en het buitenwettelijk begunstigend beleid in de wet zorgt ervoor dat de verschillende bestuursorganen gelijke interpretaties hanteren. Dit komt de uniformiteit en rechtszekerheid van de burger ten goede.

3. Doel

Het doel van dit wetsvoorstel is passend handhaven mogelijk te maken, met de menselijke maat als uitgangspunt. Hiertoe wordt bij de sanctionering in de sociale zekerheid afstand genomen van het idee dat elke overtreding streng bestraft moet worden. Evenredig handhaven betekent dat niet kan worden volstaan met een standaard boete of maatregel in reactie op een overtreding, maar dat een weloverwogen afweging gemaakt dient te worden welke reactie passend is in het betreffende geval. Het idee is dat op zowel fouten als misbruik passend gereageerd kan worden. Met het wetsvoorstel worden hiertoe kaders gesteld én wordt ruimte gecreëerd om te kijken naar de persoon en de situatie, verschillende handhavingsinstrumenten af te wegen en tot een reactie te komen die recht doet aan de overtreding en de situatie.

Naast het doel van passende handhaving, zet het wetsvoorstel in op het vergroten van vertrouwen. Kerngedachte is dat iemand een uitkering aanvraagt, omdat hij ondersteuning nodig heeft, niet omdat hij misbruik van een uitkering wil maken. Het bestuursorgaan handelt in het contact met de betrokkene daarom vanuit vertrouwen. Op het gebied van handhaving dient het bestuursorgaan te laten zien dat het de betrokkene hoort en dat het een weloverwogen afweging maakt om tot een evenredige reactie te komen. Dit draagt bij aan het vergroten van het vertrouwen in de overheid.

---

[7] PEFD (2024). *Blind voor Mens en Recht*. Blind voor mens en recht PEFD (tweedekamer.nl)
[8] ECLI:NL:CRVB:2024:726.
[9] Bijvoorbeeld ECLI:NL:RBMNE:2023:6382.
[10] De zesmaandenjurisprudentie wordt bijvoorbeeld ook van toepassing voor UWV en de SVB. Ook wordt de reikwijdte ervan verbreed naar meer signalen.

Veel mensen komen met meerdere bestuursorganen in aanraking. Zij zien deze bestuursorganen vaak als één overheid en realiseren zich niet dat het verschillende bestuursorganen met eigen kaders en structuren betreft. Om meer bij dit beeld aan te sluiten en het voor mensen inzichtelijk en transparant te maken hoe de handhaving in de sociale zekerheid eruitziet, is het wenselijk dat de overheid bij de handhaving zoveel mogelijk eenduidig handelt. Deze uniformiteit in de handhaving binnen de sociale zekerheid draagt bij aan de voorspelbaarheid en betrouwbaarheid van de overheid.

Ten aanzien van het terugvorderingsbeleid is het doel van dit wetsvoorstel om uitkeringsgerechtigden te beschermen tegen fouten van en traag handelen door het bestuursorgaan. Op dit moment moet het bestuursorgaan altijd het volledige ten onrechte verstrekte bedrag terugvorderen, ongeacht de oorzaak van het ontstaan van de terugvordering. Het past niet bij een betrouwbare overheid om de burger op te laten draaien voor fouten van het bestuursorgaan. Met het wetsvoorstel krijgen bestuursorganen daarom de mogelijkheid om van (volledige) terugvordering af te zien als zij zelf fouten gemaakt hebben of onredelijk traag gehandeld hebben. De toelichting op de doelen van het wetsvoorstel is in de MvT uitgebreid.

I. Afwegingskader

Het wetsvoorstel beoogt duidelijke kaders te creëren om balans te vinden tussen voldoende bewegingsruimte voor uitvoeringsprofessionals en voldoende houvast en sturing vanuit de wetgever. Hiertoe bevat het wetsvoorstel een afwegingskader, dat wordt toegepast na constatering van een overtreding. Op basis van het afwegingskader wordt bepaald welke reactie passend is in het betreffende geval. In essentie schrijft het de lijn voor waarlangs een handhavingsbesluit gemotiveerd moet worden. Het afwegingskader is vereenvoudigd ten opzichte van het kader in de eerdere versie van het wetsvoorstel. De volgende factoren zijn onderdeel van het afwegingskader:

- Boeteregime
    - Aard en ernst van de overtreding;
    - Verwijtbaarheid van de betrokkene;
    - Rol van het bestuursorgaan.
- Maatregelenregime
    - Aard en ernst van de overtreding;
    - Verwijtbaarheid van de betrokkene;
    - Rol van het bestuursorgaan.

1. Verhouding tot dringende redenen

In uw advies geeft u aan dat het voor u niet duidelijk is hoe het afwegingskader, met name de factor 'gevolgen van het besluit voor de betrokkene', zich verhoudt tot de 'dringende redenen'-bepalingen. De factor waar u naar verwijst is komen te vervallen, omdat bestuursorganen het vaststellen en objectief kwalificeren van de gevolgen voor de betrokkene ingewikkeld vinden. Het laten vervallen van deze factor komt de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel ten goede. Naar aanleiding van uw opmerking heb ik bovendien geconstateerd dat de 'gevolgen van het besluit voor de betrokkene' moeten worden meenomen in de afweging of sprake is van een 'dringende reden'. Dit maakt het onnodig de factor in het afwegingskader op te nemen.

In algemene zin is de verhouding tussen het afwegingskader en de 'dringende redenen'-bepalingen als volgt. Het afwegingskader wordt (bijna) altijd doorlopen: dit is een standaard stap in het handhavingsproces. De 'dringende redenen'-bepalingen komen in beeld als de aangewezen reactie op basis van het afwegingskader voor de betrokkene onevenredig is. Als uit het afwegingskader bijvoorbeeld blijkt dat een boete de aangewezen reactie is, kan op grond van een 'dringende reden' toch van de boete worden afgezien.

Hierbij kan gedacht worden aan de situatie dat door de opgelegde boete een lopend schuldsaneringstraject stopgezet wordt. De betrokkene dient in beginsel zelf feiten en omstandigheden aan te dragen om aan te tonen dat er sprake is van een 'dringende reden'. Bij het doorlopen van het afwegingskader heeft ook het bestuursorgaan een verantwoordelijkheid om de feiten en omstandigheden te onderzoeken die de factoren in het afwegingskader beïnvloeden.

2. Zelfstandig ondernemer
In uw advies geeft u aan dat niet helder is hoe de factor 'omstandigheden waaronder de overtreding is begaan' toegepast moet worden bij een zelfstandig ondernemer die niet drie maanden achter elkaar inkomsten heeft ontvangen, maar wel omzet heeft behaald. Ook deze factor is komen te vervallen. Bij de beoordeling van de verwijtbaarheid van de betrokkene wordt in de praktijk al rekening gehouden met de omstandigheden waaronder de overtreding is begaan, omdat deze omstandigheden de beoordeling van de verwijtbaarheid beïnvloeden. Het opnemen van deze factor is niet noodzakelijk en compliceert de motivering.

Naar aanleiding van uw opmerking heb ik de MvT uitgebreid om te verduidelijken wat in het geval van zelfstandig ondernemers onder 'structurele inkomsten' wordt verstaan. Een betrokkene die gedurende de looptijd van een uitkering een bedrijf start en daaruit structureel inkomen ontvangt, zonder dit te melden aan het bestuursorgaan, begaat een overtreding die meer verwijtbaar is en daarom bestraft wordt met een bestuurlijke boete. De betrokkene heeft structureel inkomen als hij structureel middelen heeft om in zijn levensonderhoud te voorzien. Dit betekent dat een betrokkene die zichzelf 'loon' uitbetaalt, structureel inkomen heeft, ook als de onderneming geen winst maakt. Als er geen/gering onderscheid is tussen het eigen inkomen van de betrokkene en de omzet van de onderneming en de middelen van de betrokkene dus verweven zijn met die van de onderneming, kan dit anders liggen. Oftewel: als de betrokkene zichzelf geen 'loon' uitbetaalt en de onderneming geen winst maakt, waardoor de betrokkene geen middelen heeft om in zijn levensonderhoud te voorzien, wordt 'het maken van omzet' niet gezien als 'het structureel hebben van inkomen'.

3. Bewijsvermoedens
U beschrijft dat in het wetsvoorstel is opgenomen dat het bestuursorgaan zich voor het bewijs van een overtreding kan baseren op door het bestuursorgaan gestelde, onvoldoende weerlegde vermoedens, die gebaseerd zijn op feiten. U geeft aan het onnodig en onwenselijk te vinden dit in de wettekst op te nemen. Ik heb de bepaling uit de wettekst verwijderd.

II. Verplichting tot passend informeren
In uw advies schrijft u dat bij nieuwe wetgeving de plicht van bestuursorganen om betrokkenen actief en zorgvuldig voor te lichten over hun rechten en plichten voorop zou moeten staan. Dit kan preventief werken, waardoor voorkomen kan worden dat betrokkenen hun verplichtingen niet nakomen. Met het oog op het preventieve element van het toelichtingsgesprek, ziet u dit gesprek als een mogelijke verbetering. Wel heeft u enkele kanttekeningen. Allereerst geeft u aan dat het voeren van een toelichtingsgesprek ook verplicht zou moeten zijn als de opgelegde boete lager is dan €340 en als het gesprek niet bijdraagt aan het feitenonderzoek. Verder acht u het onduidelijk hoe het toelichtingsgesprek zich verhoudt tot het zienswijzegesprek in artikel 5:50 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Tot slot vraagt u zich af of een vormvrij gesprek past bij de verplichtingen die ter sprake kunnen komen.

Met het oog op de in de internetconsultatie, de uitvoeringstoetsen, het advies van het ATR en uw advies geuite zorgen ten aanzien van het toelichtingsgesprek, heb ik besloten het toelichtingsgesprek te vervangen door een verplichting tot passend informeren. Het voorkomen van én evenredig reageren op overtredingen zijn gelijke onderdelen van de dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden. In dit wetsvoorstel, dat zich primair op handhaving richt, heb ik door middel van de verplichting tot passend informeren daarom ook een preventief aspect opgenomen. Deze verplichting ziet op gerichte preventie nadat een overtreding heeft plaatsgevonden. Het doel is de betrokkene op passende en begrijpelijke wijze te informeren hoe de verplichtingen die aan de uitkering verbonden zijn in de toekomst wel goed nageleefd kunnen worden. Eventueel kan het bestuursorgaan aanvullende ondersteuning aanbieden.

Het belangrijkste voordeel van de verplichting tot passend informeren ten opzichte van het toelichtingsgesprek zit in het doel. De verplichting tot passend informeren heeft enkel een preventief doel. Uit de internetconsultatie, de uitvoeringstoetsen, het advies van het ATR en uw advies is gebleken dat de nadruk op preventie als waardevol wordt gezien. Door het toelichtingsgesprek te vervangen door een verplichting tot passend informeren, is er bovendien niet langer overlap met het verplichte zienswijzegesprek in artikel 5:50 van de Awb. De verplichting tot passend informeren is tot slot van toepassing op alle overtredingen, ook als (nog) geen waarschuwing, boete of maatregel wordt opgelegd.

De invulling van de verplichting tot passend informeren is vormvrij. Afhankelijk van het soort overtreding, het type regeling en de kennis over de situatie van de betrokkene kan het bestuursorgaan bepalen op welke manier de betrokkene passend geïnformeerd kan worden.

De verplichting tot passend informeren is een aanvulling op de generieke preventieve aanpak, waarbij door onder meer informatievoorziening, dienstverlening en aanpassing van wet- en regelgeving getracht wordt vergissingen te voorkomen. Aan deze algemene preventieve aanpak verandert de verplichting tot passend informeren niets. Het wetsvoorstel richt zich slechts op het handhavingsproces, dat aanvangt nadat een overtreding is begaan. Ook de verplichting tot passend informeren richt zich daarom op preventie na een (eerste) overtreding. Verbetering van de algemene preventieve aanpak acht ik eveneens belangrijk. Daarom heeft Team Preventie onderzoek gedaan naar de vraag hoe uitkeringsgerechtigden beter geholpen kunnen worden om de regels na te leven. Aan de opvolging van het eindadvies[11] van dit team wordt momenteel gewerkt.

III. Boeteregime

Het boeteregime kent een verbreding van de toepassing van de verschillende bestaande instrumenten. De instrumenten in het wetsvoorstel zijn (1) afzien van sanctioneren, (2) de waarschuwing, (3) de boete en (4) overdracht naar het Openbaar Ministerie (hierna: OM). In het wetsvoorstel zijn een aantal gedragingen opgenomen waarvoor een boete de aangewezen reactie is. Ook is opgenomen wanneer een waarschuwing wordt opgelegd of afgezien wordt van sanctionering.

Tevens wordt, als onderdeel van de herijking van de handhaving in de sociale zekerheid, het Boetebesluit socialezekerheidswetten (hierna: Boetebesluit) aangepast. Het realiseren van lagere en meer realistische boetebedragen is één van de belangrijkste uitgangspunten van de wijziging van het Boetebesluit. Door lagere boetepercentages vast te stellen, wordt de boete evenrediger ten opzichte van hetgeen is voorgevallen.

[11] Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (2024). *Preventie – Een kwestie van doen*. Preventie - Een kwestie van doen! (overheid.nl)

[redacted]

Datum
6 februari 2025

Onze referentie
2024-[redacted]

1. Voorwaardelijke boete
U laat weten dat de invoering van de voorwaardelijke boete een werkelijke verbetering van het huidige handhavingsstelsel kan betekenen. Uit de uitvoeringstoetsen is echter gebleken dat de voorwaardelijke boete gecompliceerd is om toe te passen. Het voegt een extra beslisoptie toe aan het afwegingskader en legt daarmee een zwaardere last op de motiveringsplicht. De uitvoering van de voorwaardelijke boete vraagt bovendien meer inzet van bestuursorganen dan een waarschuwing of een gewone boete. De bestuursorganen verwachten daarom dat het instrument op dit moment geen toegevoegde waarde heeft, maar juist een extra belasting betekend. Ik heb ervoor gekozen het instrument op dit moment niet op te nemen in het wetsvoorstel. Dit komt de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel als geheel ten goede, omdat het aantal opties afneemt. Wel ben ik voornemens om in de periode na inwerkingtreding van het wetsvoorstel het handhavingsinstrumentarium te monitoren, waarbij het instrument kan worden toegevoegd als de nu ingevoerde mogelijkheden onvoldoende blijken. In de invoeringstoets zal ik expliciet aandacht besteden aan de vraag of de ingevoerde opties toereikend zijn.

2. Subjectieve verwijtbaarheid
U beschrijft dat in de MvT is aangegeven dat de betrokkene subjectief een verwijt moet kunnen worden gemaakt bij het opleggen van een boete voor overtreding van de inlichtingenplicht. Hierbij wordt verwezen naar rechtspraak van de CRvB. U geeft aan dat de uitspraak waarnaar verwezen wordt, niet de huidige stand van zaken weergeeft. In het gewijzigde wetsvoorstel wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen objectieve en subjectieve verwijtbaarheid. Naar aanleiding van uw opmerking heb ik deze passage uit de MvT verwijderd.

3. Verstrekking inlichtingen voor tenuitvoerlegging bestuurlijke boete
In uw advies geeft u aan dat onduidelijk is welke inlichtingen de betrokkene voor de tenuitvoerlegging van de bestuurlijke boete moet doorgeven. De bepalingen waar u naar verwijst betreffen een inlichtingenplicht voor betrokkenen die nog een terugvordering en/of bestuurlijke boete moeten betalen, maar niet langer een uitkering ontvangen. Inlichtingen die de betrokkene in het kader van deze bepalingen moet verstrekken, zijn bijvoorbeeld inlichtingen over adresgegevens en vermogensbestanddelen, zoals aandelen, crypto en erfenissen. De bepalingen zijn in de praktijk vooral van belang voor zelfstandig ondernemers en mensen die in het buitenland verblijven. De voor de tenuitvoerlegging van de terugvordering en/of de bestuurlijke boete benodigde inlichtingen van deze groepen kunnen namelijk niet altijd via een andere weg verkregen worden.

De sanctie voor het overtreden van de plicht om informatie te verstrekken voor de tenuitvoerlegging van de terugvordering en/of de bestuurlijke boete is opgenomen in artikel 84 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (hierna: Wet SUWI). Uit het artikel blijkt dat overtreding van deze verplichting bestraft kan worden met een geldboete van de tweede categorie of hechtenis van ten hoogste een maand. De optie om een persoon in hechtenis te nemen, komt te vervallen. Het past niet in het stelsel van strafrechtelijke en bestuursrechtelijke sanctionering om op deze plaats in het stelsel vrijheidsontneming als instrument te behouden. Bovendien wordt de bepaling niet toegepast.

Artikel 55 Wet SUWI bevat de identificatieplicht. Momenteel is sprake van dubbele sanctionering van deze bepaling, namelijk conform het Maatregelenbesluit socialezekerheidswetten (hierna: Maatregelenbesluit) en conform artikel 84 Wet SUWI. Aangezien het hier gaat om een meewerkverplichting, past oplegging van een maatregel beter dan oplegging van een boete. De verwijzing naar artikel 55 Wet SUWI in artikel 84 Wet SUWI komt daarom te vervallen, zodat geen sprake is van mogelijk dubbele sanctionering.

4. Recidive
U stelt een aantal vragen over de recidivebepaling in het wetsvoorstel. U merkt in het kader van de terugkijktermijn van vijf jaar op dat de vergelijking met artikel 43a Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr), de Oriëntatiepunten voor straftoemeting (hierna: Oriëntatiepunten) en de Aanwijzing kader voor strafvordering meerderjarigen (hierna: Aanwijzing) niet opgaat. U geeft aan dat artikel 43a Sr enkel van belang is in gevallen waarin de maximaal op het misdrijf gestelde gevangenisstraf niet langer voldoet. De bepaling is nadrukkelijk niet van toepassing op geldboetes en taakstraffen. De vijf jaar in artikel 43a Sr gaan bovendien pas lopen vanaf het moment van strafoplegging. Ten aanzien van de Oriëntatiepunten en de Aanwijzing geeft u aan dat er een strafverhogend effect kan uitgaan van recidive. Het gaat hier echter enkel om recidive van soortgelijke feiten. De mate van verhoging verschilt bovendien per categorie. De Aanwijzing maakt onderscheid tussen recidive binnen 2 jaar en recidive binnen 2 tot 5 jaar. Met het oog hierop adviseert u nader toe te lichten waarom wordt gekozen voor de termijn van vijf jaar, het moment van strafoplegging als het moment dat deze termijn aanvangt en de verhoging van 50 procent van het boetebedrag.

De recidivebepaling in het wetsvoorstel is ingrijpend gewijzigd. Om bestuursorganen maximaal armslag te bieden voor het leveren van maatwerk, is namelijk besloten de verplichte recidivebepaling om te vormen tot een discretionaire recidivebepaling. De boete kan worden verhoogd tot ten hoogste de derde categorie van artikel 23 Sr. Hiermee is aansluiting gezocht bij de richtlijn voor strafvordering van het OM[12], zodat het bestuurlijke regime niet strenger is dan het strafrechtelijke regime.

Bij de recidivebepaling wordt een terugkijktermijn van vijf jaar gehanteerd. Met deze termijn wordt aangesloten bij de termijn in artikel 43a Sr. Deze keuze is gemaakt om de rechtseenheid te vergroten. Naar aanleiding van uw advies heb ik de recidivebepaling in het wetsvoorstel volledig in lijn gebracht met artikel 43a Sr. De termijn van vijf jaar gaat in het gewijzigde wetsvoorstel lopen vanaf het moment dat de eerdere boete of strafrechtelijke sanctie onherroepelijk is geworden.

In het Boetebesluit wordt uitgewerkt hoe de boete berekend dient te worden bij recidive. Het Boetebesluit ontvangt u op korte termijn ter advisering.

Verder vraagt u zich af of de expliciete vermelding dat overtredingen van andere socialezekerheidswetten worden gezien als eenzelfde overtreding noodzakelijk is. Ik sluit mij aan bij uw oordeel dat deze vermelding onnodig is. In het socialezekerheidsrecht is immers gegeven dat sprake is van een soortgelijk feit: het gaat steeds om een schending van de inlichtingenplicht. De vermelding is verwijderd.

In het Maatregelenbesluit wordt uitgewerkt hoe bij schendingen van meewerkverplichtingen omgegaan wordt met recidive. Het Maatregelenbesluit ontvangt u op korte termijn ter advisering.

5. Kwijtschelding bij schuldregeling
Kwijtschelding van de bestuurlijke boete bij medewerking aan een schuldregeling werd in het wetsvoorstel voorwaardelijk gemaakt door een proefperiode van vijf jaar in te stellen. U geeft aan deze termijn lang te vinden. Het is bovendien onduidelijk hoe deze bepaling zich verhoudt tot de algemene kwijtscheldingsregeling in artikel 4:94a Awb. Naar aanleiding van uw advies heb ik deze bepaling aangepast en de termijn laten vervallen.

[12] Richtlijn voor strafvordering sociale zekerheidsfraude (2016R002)

IV. Maatregelenregime
Het wetsvoorstel verbreedt niet alleen de toepassing van de verschillende bestaande instrumenten voor het boeteregime, maar ook voor het maatregelenregime. De instrumenten in het wetsvoorstel zijn (1) afzien van sanctioneren, (2) de waarschuwing, (3) de maatregel en (4) overdracht naar het OM.

Het Maatregelenbesluit wordt als onderdeel van de herijking van de handhaving eveneens gewijzigd. Belangrijke wijzigingen van het Maatregelenbesluit zijn aanpassingen van de hoogte en duur van de verschillende maatregelcategorieën. Daarnaast wordt ruimte gecreëerd om in het Maatregelenbesluit te bepalen bij welke verplichtingen het bestuursorgaan kan afzien van sanctionering, zonder daarvoor het formele besluitvormingsproces te doorlopen. Deze wijzigingen worden gelijktijdig met het wetsvoorstel Participatiewet in Balans doorgevoerd en treden daarom naar verwachting eerder in werking dan het wetsvoorstel. Ze dragen bij aan doelmatige handhaving en bieden bestuursorganen meer ruimte voor maatwerk.[13]

1. Recht op uitkering na gedragsverandering
In uw advies geeft u aan dat bij gedragsverandering van de betrokkene niet altijd opnieuw recht op uitkering ontstaat. Aangezien een maatregel een herstelsanctie is die gedragsverandering tot doel heeft, acht u dat opmerkelijk.

Uw opmerking betreft verplichtingen uit de vierde categorie in het Maatregelenbesluit. Overtredingen in deze categorie worden gesanctioneerd met een tijdelijke of blijvende, gedeeltelijke of gehele weigering van de uitkering. Hoewel categorie 4 niet ziet op herstelbare gedragingen, valt deze categorie wel binnen de definitie van herstelsanctie zoals opgenomen in artikel 5:2 Awb, namelijk een bestuurlijke sanctie die strekt tot het voorkomen van herhaling van een overtreding in een toekomstige situatie. Desondanks deel ik uw mening dat de gedragingen niet passen bij het herstelkarakter dat centraal staat in het Maatregelenbesluit. De reactie op overtredingen van verplichtingen die zijn ingedeeld in de vierde categorie wordt daarom in de individuele socialezekerheidswetten opgenomen.

2. Afstemming op dringende redenen en bijzondere omstandigheden
Het bestuursorgaan stemt een op te leggen maatregel af op de omstandigheden van de betrokkene en diens mogelijkheden om middelen te verwerven, indien naar het oordeel van het bestuursorgaan, gelet op bijzondere omstandigheden, 'dringende redenen' daartoe noodzaken. U vraagt zich af waarom die afstemming niet altijd moet plaatsvinden in plaats van alleen bij 'dringende redenen' en bijzondere omstandigheden. Deze bepaling werd door UWV en de SVB onuitvoerbaar geacht en is daarom komen te vervallen. De bepaling blijft voor de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen wel bestaan vanwege het vangnetkarakter van deze uitkeringen.

3. Ernstige misdragingen jegens een ambtenaar
U geeft aan dat de reactie op een overtreding van de meewerkverplichting om zich te onthouden van ernstige misdragingen jegens de met de uitvoering belaste personen of instanties, mogelijk strijdig is met het ne-bis-in-idem-principe, waarbij iemand niet twee keer voor hetzelfde feit bestraft mag worden. Met het wetsvoorstel kan het bestuursorgaan in reactie op deze overtreding, zo schrijft u, een maatregel opleggen, een bestuurlijke boete opleggen, of aangifte doen.

[13] Zie www.internetconsultatie.nl/aanpassingmaatregelenbesluitsocialezekerheidswetten voor de inhoud van dit besluit.

Naar aanleiding van gesprekken met de bestuursorganen, heb ik ervoor gekozen twee mogelijkheden te behouden om te reageren op ernstige misdragingen jegens een ambtenaar: een korting op de uitkering of aangifte doen.

Vanwege de aard van de gedraging is de aangewezen route om te reageren op ernstige misdragingen jegens de met de uitvoering belaste personen of instanties in beginsel het strafrecht.[14] Het kan echter voorkomen dat het opportuun is om een bestuurlijke sanctie op te leggen. Binnen de ernstige misdragingen is er namelijk sprake van verschillende typen gedragingen: een mishandeling is naar zijn aard niet hetzelfde als schelden. Ook kan het bestuursorgaan tot de conclusie komen dat het voor de bestendige relatie met de betrokkene wenselijk is om geen aangifte te doen, maar een bestuurlijke sanctie op te leggen. Tenslotte kan het OM ervoor kiezen geen strafrechtelijke vervolging in te stellen. Met het wetsvoorstel wordt daarom de bevoegdheid om een bestuurlijke sanctie op te leggen behouden. Deze bevoegdheid betreft het geheel of gedeeltelijk korten van de uitkering voor maximaal één maand. Bestuursorganen hebben hiermee de ruimte om, op het moment dat niet gekozen wordt voor de strafrechtelijke route, op verschillende soorten gedragingen te reageren.

V. Herziening, terugvordering, invordering en kwijtschelding

U geeft aan terugvordering en invordering in het wetsvoorstel te missen. Een belangrijk deel van de menselijke maat bij handhaving is immers gelegen in de wijze waarop hiermee wordt omgegaan. Handhaving, terugvordering en invordering moeten daarom in onderlinge samenhang duidelijk en verantwoord worden geregeld. Naar aanleiding van uw advies heb ik besloten enkele wijzigingen op te nemen in het wetsvoorstel.

1. Herziening en terugvordering

Ten aanzien van herziening en terugvordering[15] is het voornemen om met het wetsvoorstel drie wijzigingen door te voeren. Met deze wijzigingen wordt de burger beschermd tegen fouten van en traag handelen door het bestuursorgaan.

- Maximering van de terugkijktermijn naar vijf jaar. Voor de terugvordering van een uitkering wordt met het wetsvoorstel een maximale terugkijktermijn van vijf jaar ingesteld. Dit houdt in dat het bestuursorgaan vijf jaar aan onterecht of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering kan terugvorderen;
- Het uitgangspunt bij terugvordering wordt bij fouten van de overheid omgedraaid. Dit betekent dat het bestuursorgaan in geval van fouten van de overheid niet terugvordert, tenzij het voor de betrokkene redelijkerwijs duidelijk had moeten zijn dat hij ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering ontving. Ook wordt de mogelijkheid gecreëerd om bij ministeriële regeling categoraal af te zien van terugvordering op het moment dat een bestuursorgaan ten aanzien van een grote groep mensen fouten heeft gemaakt en een substantiële herstelactie nodig is;
- Bescherming tegen traag handelen wordt ingevoerd. Dit houdt in dat een bestuursorgaan binnen zes maanden moet reageren op signalen van de betrokkene en intern direct beschikbare signalen waaruit het redelijkerwijs had moeten afleiden dat een uitkering te hoog is vastgesteld. Doet het bestuursorgaan dit niet, dan verspeelt het de vrije bevoegdheid tot terugvordering over de periode na afloop van de eerste zes maanden na ontvangst van het signaal.

[14] Zoals de Raad van State ook heeft geadviseerd bij de invoering van de maatregel.
[15] Op verzoek worden de wijzigingen voor de SYB doorgevoerd in de herziening en voor UWV in de terugvordering. Waar in het vervolg terugvordering staat, kan ook herziening worden gelezen.

U adviseert de terugvorderingsverplichting om te vormen tot een terugvorderingsbevoegdheid. Ik volg dit advies op dit moment niet op. Als gemeenschapsgeld onterecht is verstrekt, blijft het uitgangspunt dat dit in beginsel teruggevorderd moet worden.
Uitzonderingen hierop zijn gevallen die onder de hierboven beschreven wijzigingen vallen en gevallen waarbij op basis van de 'dringende redenen'-bepaling van terugvordering afgezien moet worden. Op 18 april 2024 heeft de CRvB geoordeeld dat deze bepaling, zowel bij de herziening als bij de terugvordering, breder toegepast dient te worden.[16] De ergste hardheden op het gebied van terugvordering worden door de wijzigingen en de bredere reikwijdte van de 'dringende redenen'-bepaling weggenomen. Uit onderzoek naar het burgerperspectief op handhaving[17] blijkt dat mensen het belangrijk vinden dat te veel of ten onrechte ontvangen uitkering bijna altijd teruggevorderd wordt. Dit wordt gezien als rechtvaardig: de betrokkene had geen recht op het gemeenschapsgeld en moet dit daarom terugbetalen. Te veel discretionaire ruimte is bovendien onwenselijk, omdat die ruimte dan ingekleed moet worden met beleidsregels op uitvoeringsniveau. Dit gaat ten koste van de uniformiteit en daarmee rechtszekerheid van de burger.

Mogelijk wordt op een later moment een andere afweging gemaakt ten aanzien van de discretionaire bevoegdheid. Naar aanleiding van uw advies wordt namelijk gewerkt aan verdere modernisering van het beleid omtrent herziening, terugvordering, invordering en kwijtschelding. Onderdeel hiervan is een onderzoek naar de effecten van het beleid hieromtrent. Op basis van dit traject kunnen verschillende beleidsopties overwogen worden. Eventuele grootschalige(re) wijzigingen worden vervolgens in een apart traject opgepakt.

3. Invordering
Met het wetsvoorstel wordt niets veranderd aan de invorderingsfase, behoudens een wijziging op het gebied van kwijtschelding. De Regeling tenuitvoerlegging bestuurlijke boeten en terugvordering onverschuldigde betalingen, die betrekking heeft op de invordering bij UWV en de SVB, is recent aangepast.[18] Gemeenten maken eigen invorderingsbeleid.

4. Kwijtschelding
De kwijtscheldingstermijn bij schending van de inlichtingenplicht wordt teruggebracht van tien naar vijf jaar. Een terugvordering als gevolg van een schending van de inlichtingenplicht wordt hiermee gelijkgesteld aan andere terugvorderingen, zoals ook voor invoering van de Fraudewet het geval was. Enerzijds zouden mensen eerder dan nu het geval is, perspectief moeten hebben op een schuldenvrije toekomst. Met de termijn van vijf jaar wordt dit perspectief geboden. Anderzijds is het van belang een groot deel van ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkeringen terug te kunnen vorderen. Dit gemeenschapsgeld is immers onrechtmatig besteed. De meeste vorderingen worden binnen vijf jaar afbetaald. De vorderingen die niet binnen vijf jaar afbetaald worden, worden meestal ook niet binnen tien jaar afbetaald.

VI. Overig

1. Keuze voor uniforme wet
U geeft aan dat de met het wetsvoorstel beoogde doelen met een eenvoudigere wetgevingsoperatie bereikt kunnen worden. Zoals hierboven beschreven, zijn diverse (gedetailleerde) regels vervallen of vereenvoudigd om de uitvoerbaarheid te verbeteren.

---

[16] ECLI:NL:CRVB:2024:726.
[17] Motivaction (2023). *Het burgerperspectief op de herijking van het handhavingsbeleid in de sociale zekerheid.* Onderzoeksrapportage Motivaction
[18] Staatscourant 2024, nr. 21780. Staatscourant 2024, 21780 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

Verder heb ik besloten niet een deel van de bepalingen over handhaving op te nemen in een zelfstandige wet handhaving, terwijl bepalingen met betrekking tot verplichtingen, terugvordering en andere aspecten van handhaving in de materiewetten blijven staan. Alle wijzigingen die worden voorgesteld, worden, zoveel mogelijk uniform, opgenomen in de materiewetten.
De diverse onderdelen van handhaving zijn dan in beginsel geregeld in de materiewet (en de Awb). Door de wijzigingen van de handhaving van een bepaalde wet op te nemen in die wet wordt het wettelijk kader in dat opzicht niet complexer en kan het bestuursorgaan zijn besluit baseren op de betreffende socialezekerheidswet. Dit komt de duidelijkheid en uitvoerbaarheid ten goede.

2. Samenhang met andere wetsvoorstellen
Zoals u in uw advies terecht opmerkt, hangt het wetsvoorstel samen met diverse andere wetsvoorstellen. De samenhang met deze trajecten wordt doorlopend bezien. Ik houd er oog voor dat de verschillende wetsvoorstellen niet botsen, maar elkaar juist versterken in het gezamenlijke doel om de menselijke maat en werken vanuit vertrouwen centraal te stellen. Ook wordt aandacht besteed aan de veranderopgave die door de samenloop van de verschillende wetsvoorstellen voor de uitvoering ontstaat. Hierbij wordt stilgestaan bij de uitvoerbaarheid. Zo wordt het Maatregelenbesluit eerder gewijzigd dan gepland om aansluiting bij het wetsvoorstel Participatiewet in Balans mogelijk te maken.

U merkt op dat het mogelijk beter is de verschillende voorstellen in één wetsvoorstel op te nemen. Naast overeenkomsten zijn er echter grote verschillen tussen de wetsvoorstellen. Elk voorstel heeft een eigen reikwijdte en doelgroep en dient een ander belang. De verschillende wetsvoorstellen kunnen daarom niet gecombineerd worden in één groot wetsvoorstel.

3. Bestuursorgaan als verstrekker van en handhaver op uitkeringen
U vraagt zich af of het wenselijk is dat bestuursorganen gelijktijdig als verstrekkers van en handhavers op uitkeringen optreden. Als overtredingen niet bestraft worden door het bestuursorgaan, zouden zij via het strafrecht moeten worden aangepakt. Bij de introductie van de bestuurlijke boete in de Awb is expliciet aandacht besteed aan dit punt.[19] Daarbij is benadrukt dat het wenselijk kan zijn om het bestuur een aandeel te geven in de bestraffende handhaving, om te benadrukken dat het bestuur hier een verantwoordelijkheid in heeft. Daarnaast speelt bij de keuze tussen het bestuursrecht en het strafrecht de vraag welke overheidsreactie evenredig is van belang. Het strafrecht biedt meer onderzoeksmogelijkheden en kent andere sancties dan het bestuursrecht. Bij berechting via het strafrecht, bestaat bovendien de mogelijkheid dat de betrokkene een strafblad krijgt. Een strafrechtelijke sanctie kan hiermee verdergaande gevolgen hebben voor het leven van de betrokkene dan een bestuurlijke sanctie. Het strafrecht biedt wel een aantal waarborgen die het bestuursrecht niet kent, zoals tussenkomst van de rechter. Het bestuursrecht kan sneller worden ingezet, terwijl een gerechtelijk onderzoek belastend is voor zowel de betrokkene als het stelsel. Het bestuursorgaan heeft een langdurige relatie met de betrokkene en kan die omstandigheden meenemen in de afwegingen in de handhaving.

De voordelen van het bestuursrecht wegen voor mij op tegen de nadelen, waarbij meeweegt dat er geen indicatoren zijn dat het stoppen met bestuursrechtelijke handhaving in dit geval ten goede zou komen aan de burger.[20] Een bestuurlijke sanctie is in de meeste gevallen evenredig ten opzichte van de overtreding.

---

[19] Stb. 264, 29 702.
[20] In algemene zin wordt de optie opengehouden voor een duaal sanctiestelsel, zie Stcrt 2018, 31269, en de kabinetsreactie daarop. Noch in het onderzoek van de NSOB voor dit wetsvoorstel, noch in de Parlementaire Enquête Fraudebeleid en Dienstverlening is als aanbeveling gegeven om bestuursrechtelijke handhaving te verlaten.

Gelet op de mogelijk vergaande gevolgen van strafrechtelijk sanctioneren, heb ik de overdracht naar het strafrecht in beginsel gereserveerd voor gevallen waarbij het benadelingsbedrag hoger is dan €50.000. Overdracht naar het OM is ook mogelijk voor gevallen zoals omschreven in de Aanwijzing sociale zekerheidsfraude.[21]
Ik heb de MvT op dit punt aangevuld.

4. Nut en noodzaak van de bestuurlijke boete
In uw advies laat u weten doordenking van nut en noodzaak van de bestuurlijke boete te missen. Sommige mensen maken bewust misbruik van de sociale zekerheid om zichzelf, of hun naasten, te verrijken. Het bestuursorgaan moet dan passend kunnen reageren. De sociale zekerheid is immers een vangnet dat bekostigd wordt met gemeenschapsgeld. Als iemand dit vangnet onrechtmatig gebruikt, moet het mogelijk zijn een signaal af te geven dat dit niet toelaatbaar is.

Met het wetsvoorstel wordt in meer gevallen de mogelijkheid geboden om na een overtreding een waarschuwing te geven. Een waarschuwing zorgt voor een schrikeffect, zonder financiële consequenties te hebben. Het is echter niet in alle gevallen passend om een waarschuwing te geven. Op het moment dat een betrokkene een overtreding begaat, waarbij zonder meer duidelijk is dat geen sprake is van een fout, ligt een waarschuwing niet voor de hand. In dergelijke gevallen is een bestuurlijke boete in beginsel een meer passend instrument. Een boete is in deze situaties niet alleen effectiever om handhaving te bevorderen, maar zorgt er ook voor dat het draagvlak voor de sociale zekerheid behouden blijft.

De boete is niet alleen nuttig als punitieve sanctie in individuele gevallen, maar ook als algemeen afschrikkingsmiddel. Een boete is voldoende concreet voor veel mensen om te willen vermijden. Dit is daarom een effectief middel om naleving in algemene zin te bevorderen. Nadere onderbouwing van de inzet van de waarschuwing en de boete zijn in de MvT opgenomen.

5. Verhouding tussen boetes en maatregelen
U geeft aan dat de verhouding tussen boetes en maatregelen niet toegelicht wordt. Het boeteregime is bedoeld om te straffen en af te schrikken en heeft daarmee een punitief karakter. Het maatregelenregime is bedoeld om gedragsverandering te bewerkstelligen en heeft daarmee een reparatoir karakter. Het boeteregime is van toepassing bij schendingen van de inlichtingenplicht en het maatregelenregime bij schendingen van overige verplichtingen, oftewel meewerkverplichtingen. Deze verhouding is nader aangevuld in de MvT.

VII. Tot slot
De MvT bij het wetsvoorstel is uitgebreid om de onduidelijkheden die in de internetconsultatie, de uitvoeringstoetsen van UWV, de SVB en VNG, het advies van het ATR en uw advies zijn beschreven nader te verduidelijken. Deze vernieuwde MvT vindt u in de bijlage. Voor zover na alle wijzigingen nog relevant, zijn uw tekstsuggesties voor het wetsvoorstel, zoals opgenomen in de wetstechnische bijlage, overgenomen.

Vervolg
U geeft aan geïnformeerd te willen worden over de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wettekst in het Staatsblad. Aan dit verzoek kom ik graag tegemoet. Nu kan ik met u delen dat ik voornemens ben het gewijzigde wetsvoorstel in februari 2025 voor advies naar de Raad van State te sturen.

[21] Staatscourant 2023, nr. 26247. Staatscourant 2023, 26247 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen

Graag wil ik u nogmaals bedanken voor het uitgebrachte advies. Op korte termijn zullen ook de onder het wetsvoorstel liggende besluiten, het Boetebesluit en het Maatregelenbesluit, voor advies aan u toegestuurd worden. Tot slot verneem ik graag of u van mijn aanbod om het wetsvoorstel of het beleid op het gebied van terugvordering met mij te bespreken gebruik wilt maken.

Hoogachtend,

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

[redacted]

[redacted]

Datum
6 februari 2025

Onze referentie
2024[redacted]